

1. **Opt. JUGOSLAV MIŠLJENović** - oglasna ploča suda
2. **Opt. MILAN STANKović** – oglasna ploča suda
3. **Opt. DUŠAN STANKović** – oglasna ploča suda
4. **Opt. PETAR LENĐER** – oglasna ploča suda
5. **Opt. ZDRAVKO SIMIĆ** – oglasna ploča suda
6. **Opt. MIRKO ŽDINJAK** – oglasna ploča suda
7. **Opt. DRAGAN ĆIRIĆ** – oglasna ploča suda
8. **Opt. JOVO CICO** – oglasna ploča suda
9. **Opt. ĐURO KROŠNJAR** – oglasna ploča suda
10. **Opt. JANKO LJIKAR** – oglasna ploča suda
11. **Opt. ZLATAN NIKOLIĆ** – oglasna ploča suda

Predmet: Dostava Presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske u Zagrebu br. I Kž-683/09-8 od 17. studenoga 2009. godine .

Presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske u Zagrebu br. I Kž-683/09-8 od 17. studenoga 2009. godine, dostavlja se optuženima Jugoslavu Mišljenoviću, Milanu Stankoviću, Dušanu Stankoviću, Petru Lenđeru, Zdravku Simiću, Mirku Ždinjak, Draganu Ćiriću, Jovi Cici, Đuri Krošnjaru, Janku Ljickaru i Zlatanu Nikoliću, putem oglasne ploče suda, jer im je nepoznato boravište i prebivalište.

Vukovar, 19. siječnja 2010.

Predsjednik vijeća
Nikola Bešenski

K-7/01

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I Kž 683/09-8

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda, Ane Garačić kao predsjednice vijeća, te Ranka Marijana, Damira Kosa, mr.sc. Marina Mrčele i Senke Klarić Baranović kao članova vijeća, uz sudjelovanje sudske savjetnice Ivone Horvatić kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv opt. Jugoslava Mišljenovića i dr. zbog kaznenog djela iz čl. 119. OKZ RH, odlučujući o žalbama državnog odvjetnika, opt. Jugoslava Mišljenovića, opt. Milana Stankovića, opt. Dušana Stankovića, opt. Petra Lendera, opt. Zdravka Simića, opt. Joakima Bučka, opt. Mirka Ždinjaka, opt. Dragana Ćirića, opt. Zdenka Magoča, opt. Jove Cice, opt. Đure Krošnjara i opt. Janka Ljikara, podnesenim protiv presude Županijskog suda u Vukovaru od 5. veljače 2009., broj K-7/01, u sjednici održanoj 17. studenog 2009., u nazočnosti branitelja opt. Milana Stankovića, Dražena Štivića odvjetnika iz Vukovara i zamjenice Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske Višnje Lončar,

presudio je:

Odbijaju se žalbe državnog odvjetnika, opt. Jugoslava Mišljenovića, opt. Milana Stankovića, opt. Dušana Stankovića, opt. Petra Lendera, opt. Zdravka Simića, opt. Joakima Bučka, opt. Mirka Ždinjaka, opt. Dragana Ćirića, opt. Zdenka Magoča, opt. Jove Cice, opt. Đure Krošnjara i opt. Janka Ljikara kao neosnovane, te se potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

Pobijanom presudom opt. Jugoslav Mišljenović, opt. Milan Stanković, opt. Dušan Stanković, opt. Petar Lender, opt. Zdravko Simić, opt. Joakim Bučko, opt. Mirko Ždinjak, opt. Dragan Ćirić, opt. Zdenko Magoč, opt. Jovo Cico, opt. Đuro Krošnjar i opt. Janko Ljekar proglašeni su krivima zbog kaznenog djela iz čl. 120. st. 1. OKZ RH i osuđeni na kazne zatvora i to: opt. Zdravko Simić i opt. Joakim Bučko na kazne zatvora u trajanju 4 godine svaki, opt. Zdenko Magoč i opt. Janko Ljekar na kazne zatvora u trajanju 4 godine i 6 mjeseci svaki, opt. Jugoslav Mišljenović, opt. Milan Stanković, opt. Dušan Stanković, opt. Mirko Ždinjak, opt. Dragan Ćirić i opt. Đuro Krošnjar na kazne zatvora u trajanju 6 godina svaki, te opt. Petar Lender i opt. Jovo Cico na kazne zatvora u trajanju 15 godina, svaki.

Temeljem čl. 132. st. 1. i 2. ZKP-a, ošt. Marija Maksimović je upućena imovinskopravni zahtjev ostvarivati u parnici.

Temeljem čl. 122. st. 4. u svezi st. 1. ZKP-a, optuženici su oslobođeni obveze naknade troškova kaznenog postupka, u cijelosti.

Istom su presudom opt. Zlatan Nikolić i opt. Darko Hudak, temeljem čl. 354. toč. 3. ZKP-a, oslobođeni optužbe zbog kaznenog djela iz čl. 119. OKZ RH, pa su u odnosu na ovu dvojicu optuženika temeljem čl. 123. st. 1. ZKP-a, troškovi kaznenog postupka pali su na teret proračunskih sredstava.

Protiv ove presude žalbe su podnijeli državni odvjetnik, opt. Jugoslav Mišljenović, opt. Milan Stanković, opt. Dušan Stanković, opt. Petar Lender, opt. Zdravko Simić, opt. Joakim Bučko, opt. Mirko Ždanjak, opt. Dragan Ćirić, opt. Zdenko Magoč, opt. Jovo Cico, opt. Đuro Krošnjar i opt. Janko Ljekar.

Državni odvjetnik se žali zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja kako u odnosu na osuđujući tako i u odnosu na oslobađajući dio presude, te zbog odluke o kazni osim u odnosu na kazne izrečene opt. Petru Lenderu i opt. Jovi Cici, sa prijedlogom pobijanu presudu ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje, odnosno preinačiti izrečene kazne onim optuženicima u odnosu na koje je izjavljena žalba zbog odluke o kazni i izreći strože zatvorske kazne.

Opt. Jugoslav Mišljenović, putem braniteljice Biserke Treneski, odvjetnice iz Vukovara, žali se zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog odluke o kazni, sa prijedlogom pobijanu presudu ukinuti i predmet vratiti sudu prvog stupnja na ponovno odlučivanje.

Opt. Milan Stanković, putem branitelja Dražena Štivića, odvjetnika iz Vukovara, žali se zbog povrede čl. 6. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog odluke o kaznenim sankcijama, sa prijedlogom pobijanu presudu preinačiti i optuženika osloboditi od optužbe, odnosno pobijanu presudu ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.

Opt. Dušan Stanković, putem branitelja Borislava Miodragovića, odvjetnika iz Vukovara, žali se zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog odluke o kaznenim sankcijama, sa prijedlogom pobijanu presudu preinačiti i optuženika osloboditi optužbe, odnosno optuženiku izreći blažu kaznu.

Opt. Petar Lender, putem branitelja Slavka Živkovića, odvjetnika iz Županje, žali se zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede kaznenog zakona i zbog odluke o kazni, sa prijedlogom pobijanu presudu ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.

Opt. Zdravko Simić, putem braniteljice Jelice Balog, odvjetnice iz Vukovara, žali se zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog

činjeničnog stanja i zbog odluke o kazni, sa prijedlogom pobijanu presudu ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.

Opt. Joakim Bučko, putem branitelja Stjepana Šporčića, odvjetnika iz Vukovara, žali se zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog povrede kaznenog zakona, sa prijedlogom pobijanu presudu preinačiti o optuženika osloboditi optužbe, odnosno pobijanu presudu ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.

Opt. Mirko Ždinjak, putem branitelja Borisa Hlatkog, odvjetnika iz Vukovara, žali se zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona te zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, sa prijedlogom pobijanu presudu ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.

Opt. Dragan Ćirić, putem branitelja Antuna Križa, odvjetnika iz Vinkovaca, žali se zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog odluke o kazni, sa prijedlogom pobijanu presudu preinačiti i optuženika osloboditi od optužbe, odnosno pobijanu presudu ukinuti i predmet vratiti sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

Opt. Zdenko Magoč, putem branitelja Slavka Baotića, odvjetnika iz Županje, žali se zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog odluke o kazni, sa prijedlogom pobijanu presudu ukinuti i predmet vratiti sudu prvog stupnja na ponovno odlučivanje.

Opt. Jovo Cico, putem braniteljice Jasminke Mandić, odvjetnice iz Vinkovaca, žali se „...iz svih žalbenih razloga ...“, sa prijedlogom ukinuti pobijanu presudu i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Opt. Đuro Krošnjar, putem branitelja Dalibora Ostovića, odvjetnika iz Vinkovaca, žali se zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog odluke o kazni (premda je očitom omaškom navedeno da se žali zbog troškova) sa prijedlogom pobijanu presudu preinačiti i optuženika osloboditi optužbe, odnosno pobijanu presudu ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.

Opt. Janko Ljekar, putem branitelja Šime Filipovića, odvjetnika iz Vinkovaca, žali se zbog povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog odluke o kazni, sa prijedlogom pobijanu presudu ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.

Odgovore na žalbu državnog odvjetnika podnijeli su opt. Dušan Stanković, putem branitelja Borislava Miodragovića, opt. Joakim Bučko putem branitelja Stjepana Šporčića, opt. Jovo Cico putem braniteljice Jasminke Mandić i opt. Đuro Krošnjar putem branitelja Dalibora Ostojića, sa prijedlogom žalbu državnog odvjetnika odbiti kao neosnovanu.

Prije održavanja sjednice vijeća, temeljem čl. 373. st. 1. ZKP-a, spis je dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske na dužno razgledanje, koje je vratilo spis uz podnesak u kojem predlaže žalbu državnog odvjetnika prihvatiti a žalbe optuženika kao

neosnovane odbiti, u čemu je na sjednici vijeća ustrajala i zamjenica Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske.

O sjednici drugostupanjskog vijeća uredno su obaviješteni branitelj opt. Milana Stankovića, odvjetnik Dražen Štivić, branitelj opt. Dragana Ćirića, odvjetnik Antun Križ, branitelj opt. Zdenka Magoča, odvjetnik Slavko Baotić i braniteljica opt. Jove Cice, odvjetnica Jasminka Mandić, jer su to zahtijevali (čl. 374. ZKP-a) a sjednici je nazočio branitelj opt. Milana Stankovića, odvjetnik Dražen Štivić.

Žalbe su neosnovane.

Nisu u pravu opt. Milan Stanković, opt. Dušan Stanković, opt. Petar Lender, opt. Zdravko Simić, opt. Mirko Ždinjak, opt. Dragan Ćirić, opt. Zdenko Magoč, opt. Jovo Cico i opt. Đuro Krošnjar kada se žale zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka.

Suprotno žalbenim navodima, u pobijanoj presudi nema proturječnosti između njene izreke i obrazloženja. Sud prvog stupnja je, glede odlučnih činjenica, označio jasne i logične razloge na kojima se zasniva izreka presude. Isto tako, sud je označio dokaze temeljem kojih proizlazi zaključak da su optuženici počinili kazneno djelo kako je to navedeno u izreci pobijane presude a potom je obrazložio na osnovu kojih odlučnih činjenica je to zaključio. S tim u svezi se napominje kako nije u pravu opt. Janko Ljekar kada tvrdi da u izreci presude nema dovoljno podataka o identitetu optuženika „... pa se zapravo ne zna kome se u ovom postupku uopće sudi ...“. Naime, iz izreke presude razvidni su bitni osobni podaci optuženika iz kojih proizlazi njihov identitet.

Nasuprot tvrdnji žalitelja, optužba nije prekoračena.

U pravu su žalitelji kada tvrde da je prvostupanjski sud izmijenio činjenični opis i pravnu kvalifikaciju kaznenog djela genocida, koji je državni odvjetnik optuženicima stavio na teret, u kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva za koje su optuženici proglašeni krivima. Međutim, učinio je to tako da je opis djela ostao strogo vezan za događaj iz optužnice, a presuda je ostala unutar granica kriminalnih događanja i konkretnog aktiviteta svakog optuženika kako je to opisano u optužnici. Djelo, koje je predmet optužbe, ne razlikuje se u pogledu osnovnih obilježja od kaznenog djela za koje su optuženici proglašeni krivima a posebno ne u pogledu zaštitnog objekta. Oba djela su, naime, pozicionirana u katalogu kaznenih djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava. Kazneno djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva, za koje su optuženici proglašeni krivima, nije teže od kaznenog djela genocida, koje je Državno odvjetništvo optuženicima stavilo na teret.

S tim u svezi se ističe praksa Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju (dalje MKSJ) na koju ukazuje i odluka raspravnog vijeća u predmetu Tužitelj protiv Krstića, gdje je navedeno kako je „... genocid najteži zločin zato što je uvjetovan namjerom da se u cijelosti ili djelomično uništi neka nacionalna, etnička, rasna ili vjerska grupa kao takva. U tom smislu smatra se da osoba osuđena za djelo genocida snosi veću krivnju upravo zbog te specifične namjere ...“ (No. IT-98/33 od 2. kolovoza 2001.).

Žalitelji nadalje zanemaruju kako sud nije vezan za pravnu oznaku djela iz optužnice, te je ovlašten iz činjeničnog opisa izostaviti neke nedokazane inkriminacije i unijeti neke

činjenice i okolnosti koje su utvrđene, ukoliko se kreće u okvirima istog događaja a prekvalifikacija nije učinjena na štetu optuženika, na kazneno djelo koje je teže niti je usmjerena prema drugom zaštićenom objektu.

Premda opt. Milan Stanković u svojoj žalbi precizno uspoređuje tekstove činjeničnog opisa iz optužnice i presude, zanemaruje kako takva usporedba ukazuje na zaključak da se doista radi o istom događaju i istim postupcima optuženika. Prvostupanjski sud je iz činjeničnog opisa izostavio nedokazane inkriminacije i ispustio dio rečenične konstrukcije koja se odnosila na namjeru optuženika počiniti genocid pa je zato morao ispustiti i odredbu Konvencije o sprječavanju i kažnjavanja zločina genocida. Nakon takvog ispuštanja, u činjeničnom opisu je i dalje ostao opisan cilj optuženika raseljavati civilno stanovništvo, ubijanje civilnog stanovništva, nečovječno postupanje prema civilnom stanovništvu, pljačkanje imovine, zastrašivanje, nanošenje velikih patnji i ozljeda, dakle, sve ono što je državni odvjetnik stavio na teret optuženicima kvalificirajući takve postupke kao genocid. Nakon ispuštanja dijela rečenične konstrukcije, koja se odnosila na namjeru optuženika počiniti genocid, preostali činjenični opis je ukazivao na kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva. Kako sam zakonski opis kaznenog djela iz čl. 120. OKZ RH upućuje na pravila međunarodnog prava, to je prvostupanjski sud, pravilno, u činjeničnom opisu naveo odgovarajuću Ženevsku konvenciju i Dopunski protokol, podvodeći tako činjenične navode iz optužnog akta odgovarajućoj normi međunarodnog prava. S tim u svezi se ističe odluka ovoga suda od 6. studenog 2001. (br. I KŽ-213/01) u kojoj je navedeno: «...kako sam opis kaznenog djela ... upućuje na pravila međunarodnog prava, nedvojbeno je za potpuni opis dotičnog kaznenog djela potrebno navesti odgovarajuća pravila međunarodnog prava, jer se na taj način konkretno ukazuje na protupravnost određenih inkriminiranih djelatnosti optuženika...».

Prema tome, ne radi se ni o bitnoj promjeni činjeničnog opisa niti je sud prekoračio optužbu mijenjajući pravnu kvalifikaciju kaznenog djela genocida u kazneno djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva, uslijed čega nisu u pravu žalitelji kada tvrde da je prvostupanjski sud ostvario bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 1. toč. 9 ZKP-a.

Nisu u pravu opt. Milan Stanković i opt. Jovo Cico kada tvrde da nije bilo zakonskih osnova za suđenje u odsutnosti optuženika.

Protiv optuženika kojima je suđeno u odsutnosti (opt. Jugoslav Mišljenović, opt. Milan Stanković, opt. Dušan Stanković, opt. Petar Lender, opt. Zdravko Simić, opt. Mirko Ždinjak, opt. Dragan Čirić, opt. Jovo Cico, opt. Đuro Krošnjar, opt. Janko Ljekar i opt. Zlatan Nikolić) prvo je bio određen pritvor a potom izdana tjalica, međutim oni izvjesno nisu dostupni državnim tijelima Republike Hrvatske. S druge strane, neupitno je postojanje osobito važnih razloga da im se sudi iako su odsutni. Naime, kako to pravilno ističe u svojoj žalbi i opt. Jovo Cico, nedvojben je interes oštećenika da se provede ovaj kazneni postupak kao i zainteresiranost javnosti za vođenje kaznenih postupaka protiv počinitelja ratnih zločina.

Nema nikakve dvojbe kako je interes najšire javnosti utvrditi istinu i kazniti počinitelje ratnog zločina, čirne se ostvaruje načelo kaznenog zakonodavstva o pravednosti kažnjavanja počinitelja ratnih zločina, bez obzira na ideologiju, vjersku ili nacionalnu pripadnost optuženika ili oštećenika.

Pravedno kažnjavanje svih počinitelja ratnog zločina opći je interes.

Ako se utvrđena nedostižnost dijela optuženika državnim tijelima i istaknuto postojanje osobito važnih razloga za suđenje u odsutnosti promatra u kontekstu dugog vođenja ovog kaznenog postupka (zahtjev za provođenje istrage podnesen je još 18. prosinca 1995.) i činjenice da je dio optuženika (opt. Joakim Bučko, opt. Zdenko Magoč i opt. Darko Hudak) dostupan državnim tijelima jer prebiva na području Republike Hrvatske, onda je vidljivo ispunjenje svih zakonom propisanih pretpostavki za suđenje u odsutnosti. S tim u svezi se napominje kako nije u pravu opt. Milan Stanković kada tvrdi da sud nije poduzeo radnje kako bi osigurao nazočnost optuženika na glavnoj raspravi jer ne postoje dokazi da je, nakon 21. veljače 1997. ponovno preispitao osnovanost suđenja u odsutnosti. Naime, nasuprot takvoj tvrdnji žalitelja, iz spisa predmeta proizlazi kako je 21. travnja 1999. ponovno izvršena provjera adrese za optuženike (list 225-227 spisa) iz koje je, ponovno, bilo vidljivo da je njihova adresa nepoznata i da su nedostižni državnim tijelima.

Nisu u pravu opt. Milan Stanković, opt. Dušan Stanković, opt. Petar Lender, opt. Joakim Bučko, opt. Mirko Ždinjak, opt. Dragan Ćirić, opt. Zdenko Magoč, opt. Jovo Cico, opt. Đuro Krošnjari i opt. Janko Ljekar kada se žale zbog povrede kaznenog zakona.

Osim opt. Milana Stankovića, ostali žalitelji ne navode koju konkretnu povredu kaznenog zakona imaju u vidu, tek se iz sadržaja njihovih žalbi može zaključiti kako smatraju da se presuda temelji na pogrešno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju. To, što smatraju da u njihovim postupcima nema svih obilježja kaznenog djela za koje su proglašeni krivima i pri tome pobijaju valjanost utvrđenog činjeničnog stanja, ne opravdava predmetni žalbeni osnov. Ovo stoga, što se postojanje povrede kaznenog zakona prosuđuje prema činjeničnom stanju iz izreke presude, a ne onom koje bi, sa motrišta žalitelja, bilo ispravno. Kako su izrekom prvostupanijske presude utvrđeni svi bitni elementi kaznenog djela za koje su optuženici i osuđeni, to u ovom slučaju ne postoji povreda kaznenog zakona.

Nije u pravu opt. Milan Stanković kada tvrdi da je povrijeđen kazneni zakon jer je prvostupanijski sud pogrešno primijenio pravila međunarodnog prava, odnosno zato jer je primijenio i Ženevsku konvenciju o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. i Dopunski protokol ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (Protokol 1) premda ih zajedno nije mogao primijeniti, jer se oružani sukob na taj način „...malo kvalificira kao međunarodni a malo kao nemeđunarodni ...“.

Citirana Ženevska konvencija, kako joj sam naziv kaže, štiti građanske osobe u vrijeme rata, a Protokol I tu Konvenciju nadopunjuje na način da zaštitu proširuje i na međunarodne oružane sukobe. Promatrajući u cjelini Ženevsku konvenciju o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. i Dopunski protokol ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (Protokol I) proizlazi kako je zaštita proširena na sve građanske osobe, a cilj je zaštita civila od svih nedopuštenih sredstava i postupanja u ratu ili oružanom sukobu.

Nije sporno da je selo Mikluševci bilo područje vojnog djelovanja na kojem su civili morali imati svu zaštitu. U konkretnom slučaju njihovo odvođenje, likvidacija, zastrašivanje,

pljačka i nečovječno postupanje, na način kako je to optuženicima stavljeno na teret i kako je to utvrdio prvostupanjski sud, ukazuje da je takav nečovječni tretman dijela civilnog stanovništva bio u izravnoj svezi sa ratom i oružanim sukobom, te protivan pravilima međunarodnog prava.

Kako je optužnica obuhvatila postupke optuženika u razdoblju od 4. listopada 1991. do 18. svibnja 1992., a posebno nakon što je 8. listopada 1991. okupirano selo Mikluševci, onda je razvidno da je prvostupanjski sud, pravilno, primijenio Ženevsku konvenciju o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. i Dopunski protokol I. Naime, postupci optuženika, koje je prvostupanjski sud kvalificirao kao ratni zločin protiv civilnog stanovništva, odvijali su se kako prije, tako i nakon što je Hrvatski sabor, dana 8. listopada 1991. donio Odluku o raskidanju sveza sa SR Jugoslavijom i kada je tadašnja JNA proglašena neprijateljskom vojskom strane države. Zato se radilo o oružanom sukobu, koji je nakon 8. listopada 1991. prerastao u međunarodni oružani sukob, što nalaže primjenu pravila međunarodnog prava koja takva ponašanja izričito zabranjuju, a to su odredbe Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. i Dopunski protokol ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (Protokol I).

S obzirom na navedeno a nasuprot tvrdnji žalitelja, prvostupanjski sud nije povrijedio kazneni zakon jer je pravilno primijenio odredbe Ženevske konvencije i Protokol I koje zajedno propisuju nedopuštene postupke u ratu ili oružanom sukobu (međunarodnom i nemeđunarodnom) i to upravo one postupke koji su obuhvaćeni modalitetima počinjenja kaznenog djela iz čl. 120. OKZ RH.

Suprotno žalbenim navodima državnog odvjetnika, opt. Jugoslava Mišljenovića, opt. Milana Stankovića, opt. Dušana Stankovića, opt. Petra Lenđera, opt. Zdravka Simića, opt. Joakima Bučka, opt. Mirka Ždinjaka, opt. Dragana Ćirića, opt. Zdenka Magoča, opt. Jove Cice, opt. Đure Krošnjara i opt. Janka Ljikara, ovaj sud nalazi da je činjenično stanje potpuno i pravilno utvrđeno. Zaključci suda prvog stupnja zasnovani na ocjeni vjerodostojnosti iskaza ispitanih osoba i zaključci zasnovani na ocjeni svih ostalih izvedenih dokaza su logični, zakoniti i pravilni, pa su uslijed toga i zaključci suda o postojanju odlučnih činjenica čvrsto utemeljeni na izvedenim dokazima.

Nije u pravu državni odvjetnik kada tvrdi da je prvostupanjski sud, u osuđujućem dijelu presude, pogrešno utvrdio činjenično stanje jer se u konkretnom slučaju radi o genocidu a ne o ratnom zločinu protiv civilnog stanovništva.

Da bi se moglo cjelovito odgovoriti na ovakav žalbeni navod, valja poći od toga da se genocid odnosi na svaki zločinački poduhvat koji ima za cilj, uporabom određenih sredstava, u cijelosti ili djelomično uništiti određenu grupu ljudi. Pri tome je odlučno da djelo ili djela moraju biti usmjerena protiv nacionalne, etničke, rasne ili vjerske grupe i djelo ili djela moraju imati za cilj uništiti sve ili dio pripadnika te grupe. Dakle, počinitelj ovog kaznenog djela bira svoje žrtve prvenstveno na osnovu njihove pripadnosti jednoj od taksativno navedenih grupa koju želi uništiti. Ciljana je grupa kao takva a ne pojedini pripadnici te grupe. Naravno, pojedinci su uvijek žrtve zločina, ali krajnja žrtva genocida je grupa i ona je primaran cilj. Kako uništenje grupe nužno zahtijeva počinjenje zločina protiv njenih članova, odnosno pojedinaca koji su pripadnici te grupe, onda su postupci protiv pojedinaca sredstvo

za ostvarenje primarnog cilja koji je sadržan u uništenju nacionalne, etničke, rasne ili vjerske grupe.

To je ono što razlikuje genocid od ratnog zločina protiv civilnog stanovništva. Premda u oba kaznena djela postoje snažno izraženi elementi diskriminacije od kojih su neki zajednički, kod zločina protiv civilnog stanovništva počinitelj čini zločine protiv pojedinaca a njihova pripadnost grupi nije ni odlučan niti kvalifikatorni element, kao što je to kod genocida.

Pravilno je utvrđenje prvostupanjskog suda kako nečovječno postupanje prema mještanima Mikluševaca i njihovo prinudno raseljavanje nije učinjeno u cilju da se potpuno ili djelomično uništi nacionalna skupina Rusina, već su protjerani jer su neki članovi njihovih obitelji napustili Mikluševce neposredno prije okupacije sela (i time izrazili stav da su protiv te vlasti) ili su oni, odnosno članovi njihovih obitelji, deklarirali sklonost bitno drugačijoj političkoj opciji. Radilo se o nečovječnim postupcima koji su kulminirali raseljavanjem civila protivno pravilima međunarodnog prava a ne o postupcima kako bi se uništila nacionalna skupina Rusini. Civili su bili i ubijani, točnije ubijena su tri člana obitelji Holik, ali i u tom tragičnom slučaju se nije radilo o ubijanju zbog uništenja jedne nacionalne skupine, već su bili ubijeni zbog njihove političke opredijeljenosti i pljačke „neprijateljske“ imovine, a što je jedan od modaliteta ratnog zločina protiv civilnog stanovništva.

U prilog zaključku kako se nije radilo o genocidu, prvostupanjski sud je naveo da se i među optuženicima nalaze Rusini koji, neovisno o svojoj nacionalnosti, nisu bili protjerani jer su deklarirali sklonost novoj vlasti i zato su obnašali razne funkcije u selu za vrijeme okupacije.

Imajući u vidu navedeno, prvostupanjski sud je pravilno utvrdio kako ubojstva, nečovječni postupci, zastrašivanja te naposljetku iseljavanje mještana Mikluševaca nije bilo motivirano potpunim ili djelomičnim uništenjem nacionalne skupine Rusina, te se ne može raditi o genocidu.

Nasuprot žalbenim tvrdnjama optuženika, prvostupanjski sud je pravilno utvrdio da je u razdoblju od 4. listopada 1991. do 18. svibnja 1992. a posebno nakon što je 8. listopada 1991. tzv. JNA, zajedno sa pridruženim paravojnim formacijama okupirala selo Mikluševci, sada pokojni Momir Anđelić osnovao Štab teritorijalne obrane kao organ mjesne vlasti, pa su opt. Milan Stanković kao zamjenik navedenog Štaba a opt. Jugoslav Mišljenović, opt. Dušan Stanković, opt. Petar Lender, opt. Joakim Bučko, opt. Mirko Ždinjak i opt. Dragan Čirić kao članovi Štaba, a opt. Zdravko Simić, opt. Zdenko Magoč, opt. Jovo Cico, opt. Đuro Krošnjari i opt. Janko Ljekar, kao pripadnici tzv. Teritorijalne obrane, u cilju raseljavanja civilnog stanovništva, ubijanja civilnog stanovništva, nečovječnog postupanja prema civilnom stanovništvu, pljačkanja imovine, zastrašivanja, nanošenja velikih patnji i ozljeda tjelesnog integriteta i protuzakonitog zatvaranja, počinili kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava - ratni zločin protiv civilnog stanovništva.

Za subjektivni element ratnog zločina protiv civilnog stanovništva ne zahtijeva se počiniteljeva identifikacija sa ideologijom, politikom ili planom u ime kojeg su počinjeni zločini. Dovoljno je njegovo dragovoljno sudjelovanje u provođenju te ideologije, te politike ili tog plana, što konkretno znači da je potrebno utvrditi, primjerice: da je optuženik prihvatio

obnašati funkcije koje su mu dodijeljene, da je sukladno tim funkcijama surađivao s političkim, vojnim ili civilnim vlastima koje definiraju ideologiju, politiku ili plan na kojima se temelje ratni zločini i da je izdao naređenje ili od tih vlasti dobio i izvršio naređenja vezana uz zločin. S tim u svezi u odluci MKSJ je istaknuto „... dovoljno je da optuženik svojim postupcima ili kroz funkciju koju je dragovoljno prihvatio, svjesno prihvaća rizik sudjelovanja u počinjenju zločina protiv čovječnosti ...“ (Tužitelj protiv Blaškića, No IT-95-14 od 3. ožujka 2000.).

Nasuprot tvrdnji žalitelja, sud prvog stupnja je pravilno utvrdio da su opt. Jugoslav Mišljenović, opt. Milan Stanković, opt. Dušan Stanković, opt. Petar Lender, opt. Joakim Bučko, opt. Mirko Ždinjak i opt. Dragan Ćirić prisiljavali po jednog člana domaćinstva sa spiska mještana koji se moraju iseliti (a koji spisak je utvrđen na sjednici štaba teritorijalne obrane 21. studenog 1991.), potpisati izjave o tome da dobrovoljno napuštaju Mikluševce i da svu svoju imovinu ostavljaju vlastima tzv. SAO Krajine. Isto tako prvostupanjski sud je pravilno utvrdio kako su opt. Jugoslav Mišljenović i opt. Dragan Ćirić tukli Mihajla Mudrog za vrijeme dok ga je ispitivao sada pokojni Momir Anđelić. Pravilno je utvrđenje da su opt. Milan Stanković, opt. Dušan Stanković i opt. Zdravko Simić vrijeđali i tukli ošt. Đuru Biki, Eugena Hajduka i Slavena Hajduka koji su došli na pregovore sa predstavnicima tzv. JNA, nakon čega je Slavko Hajduk protuzakonito zadržan a kasnije i ubijen. Pravilno je utvrđenje da je opt. Petar Lender udario Ljubicu Homa u njenoj kući, te zajedno sa nepoznatom osobom iz dvorišta Slavice Hajduk odvezao prikolicu šlepera. Prvostupanjski sud je pravilno utvrdio kako je opt. Mirko Ždinjak došao u dvorište Miroslava Mudrog, naredio istom da mu preda automobil Renault 5, udario ga i ispalio rafal i zatim naredio Janku Mudrom da vozilo odvuče njegovoj kući, a Miroslava Mudrog vukao vezanog po dvorištu, da je ispred kuće Miroslava i Janka Mudrog udario Mirana Orosa te pretukao ošt. Mihajla Hajduka. Nadalje, pravilno je utvrđenje da je opt. Zdenko Magoč od Ane Holik uzeo za sebe osobni automobil marke Golf, da je iz dvorišta ubijene obitelji Holik odvezao traktor i sjetvospremač te iz dvorišta Marije i Amalije Oros berač za kukuruz. Pravilno je utvrđenje prvostupanjskog suda da je opt. Jovo Cico dovezao opt. Đuru Krošnjara i još jednu osobu do kuće ošt. Mihajla Hirjovotija kako bi opt. Đuro Krošnjar i nepoznata osoba zatražila od istog sav novac koji ima ili će mu ubiti sinove, nakon čega je ovaj dao 300 DEM, odnosno pravilno je utvrđenje da je opt. Jovo Cico, u cilju zastrašivanja, rafalno pucao iz automatske puške po kući Branka Batakovića u vrijeme kada je isti bio u kući sa suprugom, dvoje malodobne djece i drugim osobama. Prvostupanjski sud je pravilno utvrdio da je opt. Đuro Krošnjar, nakon što je prisilno iz Mikluševaca osobnim automobilom odvezao Janka Papugu ovog, zajedno sa drugim osobama, udarao i izbio mu zube, a potom ga postavio uz zid i pucao gumenim mecima. Isto tako, pravilno je utvrđenje prvostupanjskog suda da je Đuro Krošnjar, na dan protjerivanja mještana Mikluševaca, bio u autobusu kao čuvar, te uz prijetnju pištoljem naredio protjeranim osobama da predaju novac i vrijedne predmete od zlata a Vladu Kolbasa istukao jer ovaj nije imao novaca. Prvostupanjski sud je pravilno utvrdio da je opt. Janko Ljekar u kući Irine Čordaš, istoj prijetio da će je ubiti „jer je pripadnica ustaške obitelji“, a potom je vodio do centra sela govoreći da ju treba objesiti.

Iz dokaznog postupka je razvidno da su svi optuženici dobro znali sve relevantne činjenice vezane uz okupaciju sela Mikluševci, postojanje „neprijateljske“ imovine i postojanje „nepodobnih“ osoba koje nisu simpatizirale okupatorsku vlast. Te mještane su optuženici smatrali „suprotnom stranom“. Upravo ti civili su bili izloženi nečovječnim postupcima optuženika koji su aktivno surađivali sa političkim, vojnim ili civilnim vlastima

uz jasno definiranu ideologiju, politiku i plan na kojima su se temeljili zločini. S tim u svezi se, kao posebno indikativan, ističe transkript tonskog zapisa razgovora između novinara „Ruskog slova“ i opt. Joakima Bučka iz studenog 1991. kada je optuženik naglasio da su „... popisane 64 kuće za iseljenje, a osoba je oko 150, a to su uglavnom ona kućanstva iz kojih su jedan ili više članova bili na strani HDZ-a. To se odnosi na oca, majku, brata ili sestru člana kućanstva koji je bio u HDZ-u ...“.

Žalitelji zanemaruju kako iz iskaza brojnih svjedoka, dokumentacije koja se nalazi u spisu predmeta ali i iz obrana opt. Joakima Bučka i opt. Zdenka Magoča, proizlazi sadržaj i opseg nečovječnog postupanja prema civilnom stanovništvu, sadržaj i opseg pljačkanja imovine stanovništva, zastrašivanja, nanošenja velikih patnji i ozljeda tjelesnog integriteta i protuzakonitog zatvaranja te opseg raseljavanja dijela civilnog stanovništva uz aktivitet svakog optuženika koji, po objektivnim i subjektivnim kriterijima, predstavlja ratni zločin protiv civilnog stanovništva.

Nečovječno postupanje je, između ostalog, utvrđeno u kaznenom predmetu MKSJ (Tužitelj protiv Naletilića i Martinovića) kada je navedeno „... takvo se postupanje sastoji od namjernog djela ili propusta kojim se nanosi teška psihička ili tjelesna patnja, odnosno povreda ili ozbiljan nasrtaj na ljudsko dostojanstvo, a koja je počinjena nad osobom koja ne sudjeluje u neprijateljstvima ...“ (No. IT-98/34 od 31. ožujka 2003.). Definicija pljačke je utvrđena u kaznenom predmetu MKSJ (Tužitelj protiv Jelisića) kada je navedeno da se „... pljačka definira kao prisvajanje javne ili privatne imovine koja pripada neprijatelju ili suprotnoj strani, počinjena tijekom oružanog sukoba ili u svezi s istim ...“ (No. IT-95-10 od 14. prosinca 1999.). U svezi zastrašivanja može se navesti i odluka MKSJ (Tužitelj protiv Kordića i Čerkeza) gdje je navedeno kako se radi o „... radnji koja je objektivno gledano smišljena a ne slučajna, koja ne obuhvaća samo djela kao što su mučenje ili namjerno nanošenje teške patnje ili teške povrede tjelesnog ili fizičkog integriteta ili zdravlja, već obuhvaća i druga djela koja nisu u skladu s osnovnim principom čovječnog postupanja a posebno ona kojima se nanosi povreda osobnog dostojanstva ...“ (No. IT-95-14/2 od 26. veljače 2001.). Postupci optuženika u cilju raseljavanja civilnog stanovništva su utvrđeni u praksi MKSJ (Tužitelj protiv Naletilića i Martinovića) gdje je navedeno „... prisilno premještanje je prinudno preseljenje pojedinaca sa mjesta na kojem prebivaju na mjesto koje nisu svojevolumino odabrali ...“ (No. IT-98-34 od 31. ožujka 2003.) dok je u odluci MKSJ (Tužitelj protiv Krstića) istaknuto kako „... prisilno premještanje unutar ili van državnih granica uključeno je kao nečovječno i njime se može definirati zločin protiv čovječnosti (No. IT-98-33 od 2. kolovoza 2001.).

Posebno je dramatična situacija kada su bili ubijeni Julijana, Veronika i Mihael Holik. Svjedokinja Marija Ljekar nije vidjela ali je čula kada su nepoznate osobe u noći krajem siječnja 1992. iz kuće izvele ove osobe. Svjedokinja ošt. Marija Maksimović je iskazala kako je 29. siječnja 1992. otišla posjetiti svoje roditelje Julijana i Veroniku Holik te brata Mihaela, a kada je htjela ući unutra „rezervista“ joj je rekao da su roditelji i brat prethodnu večer izvedeni iz kuće. Da su joj roditelji i brat ubijeni rekli su opt. Petar Lender i opt. Janko Ljekar ispred kuće njenog djeda. Tijela su nađena u rupi hidrofora na Jelašu. Sjeća se da je brat na desnoj strani grudi imao reznju ranu od noža i razmrskanu glavu, na majci je vidjela također reznju ranu, a na ocu je vidjela ulaznu ranu od metka. Poslije je dobila potvrdu da su iz kuće njenih roditelja i brata odvezeni strojevi.

Nesporno se po selu pričalo o ubojstvu obitelji Holik, pa tako iz iskaza svjedoka Vladimira Holika proizlazi kako je opt. Peretar Lender govorio da će biti ubijena obitelj Julijana Holika, a dan prije nego će ići po tijela ubijene obitelji, do njega je došao opt. Lender i rekao da su navedeni doista ubijeni i da se tijela nalaze na Jelašu. Svjedok Đuro Papuga je bio na straži kada je pok. Momir Anđelić govorio o tome da je došao s Jelaša, a on je shvatio kako se ovaj hvalio ubojstvom obitelji Holik na Jelašu. Svjedok Miroslav Mudri je iskazao kako je po selu čuo priče da su u ubojstvo obitelji Holik bili umiješani opt. Petar Lender, opt. Zdenko Magoč, opt. Janko Ljekar i još neke osobe. Nakon ubojstva vidio je kad su traktorom u dvorište navedene obitelji došli opt. Janko Ljekar, Janko Kiš, opt. Mirko Ždinjak, opt. Petar Lender i još jedna osoba. Svjedok procjenjuje da su isti došli uzeti stvari iz kuće ubijene obitelji. Svjedok Zvonko Mudri je bio decidan kako mu je jedan mještani rekao „... Joakim Bučko je propjevao ...“.

Opt. Joakim Bučko je iskazao da je jasno čuo kada je Bogdan Anđelić, dan nakon što se saznalo za ubojstvo obitelji Holik, upitao Momira Anđelića o tom ubojstvu a ovaj je mu je odgovorio da su tada s njim na Jelašu bili Ljubinko Vladisavljević, Zdravko Torbica, opt. Jovo Cico i opt. Petar Lender, a da su ih opt. Zdenko Magoč i opt. Janko Ljekar odvezli automobilima. Navedene riječi je čuo i Rade Jeremić ali je isti u međuvremenu preminuo kao i Bogdan Anđelić. Optuženik je pojasnio kako je siguran da je Momir Anđelić odgovorio na način iz kojeg nedvojbeno proizlazi da su oni izravno sudjelovali u ubojstvu obitelji Holik na Jelašu, dok su ih opt. Zdenko Magoč i opt. Janko Ljekar samo vozili.

Imajući u vidu dokumentaciju koja se nalazi u spisu predmeta, iskaze ispitanih osoba koji tvore logičnu cjelinu, te zapisnike o obdukciji Julijana, Mihaela i Veronike Holik, prvostupanjski sud je, nasuprot tvrdnji žalitelja, pravilno prihvatio dio obrane opt. Joakima Bučka iz koje proizlazi da su pokojni Momir Anđelić, Ljubinko Radisavljević, Zdravko Torbica, opt. Petar Lender i opt. Jovo Cico, točno neutvrđenog dana krajem siječnja 1992. u Mikluševcima po prethodnom dogovoru iz kuće u Mikluševcima izveli supružnike Julijana i Veroniku Holik i njihovog sina Mihaela, koje su u dva automobila dovezli opt. Zdenko Magoč i opt. Janko Ljekar, te su ih u šumi zvanj Jelaš ubili.

Nasuprot tvrdnjama žalitelja, prvostupanjski sud je, temeljem izvedenih dokaza, potpuno i pravilno utvrdio postojanje svih odlučnih činjenica, te savjesnom ocjenom dokaza osnovano zaključio da su opt. Jugoslav Mišljenović, opt. Milan Stanković, opt. Dušan Stanković, opt. Petar Lender, opt. Zdravko Simić, opt. Joakim Bučko, opt. Mirko Ždinjak, opt. Dragan Ćirić, opt. Zdenko Magoč, opt. Jovo Cico, opt. Đuro Krošnjak i opt. Janko Ljekar počinili odnosno kazneno djelo.

Pravilan je zaključak prvostupanjskog suda kako su postupci optuženika, promatrani kako zasebno tako i u međusobnoj svezi, bili usmjereni raseljavanju i ubijanju civilnog stanovništva, kako se radi o nečovječnom postupanju i pljački imovine civilnog stanovništva, zastrašivanju, nanošenja velikih patnji i ozljeda tjelesnog integriteta i protuzakonitom zatvaranju civilnog stanovništva. Pljačka je bila usmjerena na imovinu „suprotne“ strane a nečovječni postupci na „neprijateljski“ dio civilnog stanovništva koji se, uslijed oružanog sukoba, okupacije sela i uspostave mjesne vlasti, našao u inferiornom položaju u odnosu na njih.

Takvi postupci optuženika su, pravilno, kvalificirani ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva. Ovakva kvalifikacija je suglasna zakonskoj normi koja je bila na snazi u vrijeme počinjenja zločina, međunarodnim kaznenopravnim normama i praksi međunarodnih kaznenih sudova.

Za svoja utvrđenja prvostupanjski sud je dao valjano i logično obrazloženje koje prihvaća i Vrhovni sud Republike Hrvatske kao drugostupanjski sud i na koje se upućuju žalitelji.

Nije u pravu državni odvjetnik kada se žali zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja u odnosu na dio presude kojom su opt. Zlatan Nikolić i opt. Darko Hudak oslobođeni optužbe zbog genocida.

Suprotno navodima državnog odvjetnika, ovaj drugostupanjski sud nalazi da su zaključci suda prvog stupnja u odnosu na opt. Zlatana Nikolića i opt. Darka Hudaka logični i zakoniti, pa je uslijed toga pravilan zaključak kako nema čvrstih, jasnih i nedvojbenih pokazatelja da bi ova dvojica optuženika počinila kazneno djelo iz čl. 119. OKZ RH.

Svjedokinja Mare Hajduk je u više navrata opisivala događaje koji su joj bili znani, ali prvotno nije ni spomenula da bi opt. Zlatan Nikolić tukao njenog supruga, već je imenovala samo opt. Mirka Ždinjaka. Prvostupanjski sud zaključuje kako nije bilo moguće da bi opt. Zlatan Nikolić istukao supruga navedene svjedokinje pred brojnim očevicima a da to baš nitko nije primijetio. Ošt. Mihael Hajduk (koji je u međuvremenu preminuo) tek je jednom riječju spomenuo da ga je pored opt. Mirka Ždinjaka tukao i neki „ciganin“. Taj i takav navod ne može sa potrebnom izvjesnošću ukazivati na opt. Zlatana Nikolića. U odnosu na opt. Darka Hudaka, prvostupanjski sud je pravilno valorizirao iskaz svjedoka Joakima Home, koji je za ovog optuženika iskazao da je „... Dare dobar dečko, dobro se slažu i da ga isti nije udario ...“

Imajući u vidu kako dvojbe glede postojanja činjenica koje tvore obilježja kaznenog djela ili o kojima ovisi primjena neke odredbe kaznenog zakonodavstva sud mora rješavati presudom na način koji je povoljniji za okrivljenika (čl. 3. st. 2. ZKP-a) prvostupanjski sud je donio pravilno odluku kojom je opt. Zlatana Nikolića i opt. Darka Hudaka, temeljem čl. 354. toč. 3. ZKP-a, oslobodio od optužbe.

Državni odvjetnik i optuženici nisu u pravu kada se žale zbog odluke o kazni.

Opt. Joakim Bučko i opt. Mirko Ždinjak nisu se izrijeком žalili zbog odluke o kazni, međutim njihove žalbe zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog povrede kaznenog zakona sadrže u sebi i žalbu zbog odluke o kaznenoj sankciji (čl. 282. ZKP-a) pa je sud njihove žalbe ispitao i u tom smjeru.

Odluka o kazni mora uvijek izražavati individualiziranu, zakonom predviđenu društvenu osudu zbog konkretnog kaznenog djela.

Zadatak suda ne ograničava se samo iz zakonskog opisa djela, pravnih formulacija i činjeničnog učina, kreirati konkretno ostvareno kazneno djelo, već izabrati vrstu i mjeru kazne koja će optimalno odgovarati svrsi kažnjavanja. Uloga suda se pri tome ne svodi samo

na mehaničko posredovanje između slova zakona i stvarnosti. Zakonodavac, generalizirajući svrhu kažnjavanja, nastoji obuhvatiti neodređen broj slučajeva i sažeti ih u opće pravilo. Sud u svakom pojedinom slučaju konkretizira opće pravilo i deduktivnim postupkom stvara zaključke potrebite za odluku o vrsti i mjeri kazne.

Određujući vrstu i mjeru kazne koju će primijeniti, sud mora uvijek uzeti u obzir okolnosti koje utječu da kazna po vrsti i mjeri bude lakša ili teža za počinitelja kaznenog djela, a osobito stupanj krivnje, pobude iz kojih je kazneno djelo počinjeno, jačinu ugrožavanja ili povrede kaznenim djelom zaštićenog dobra, okolnosti u kojima je kazneno djelo počinjeno, okolnosti u kojima je počinitelj živio prije počinjenja kaznenog djela i usklađenost njegovog ponašanja sa zakonima, okolnosti u kojima živi i njegovo ponašanje nakon počinjenja kaznenog djela, te ukupnost društvenih i osobnih uzroka koji su pridonijeli počinjenju konkretnog kaznenog djela.

Imajući u vidu navedeno, prvostupanjski sud je u odnosu na opt. Jugoslava Mišljenovića, opt. Milana Stankovića, opt. Dušana Stankovića, opt. Mirka Ždinjaka, opt. Dragana Ćirića, opt. Đuru Krošnjara i opt. Janka Ljikara, pored ocjene ostalih okolnosti koje utječu na kaznu, cijenio i činjenicu da isti ranije nisu bili osuđivani. U odnosu na opt. Zdravka Simića, sud je cijenio činjenicu da je ovaj optuženik svojim radnjama prouzročio da ošt. Slavko Hajduk ostane protuzakonito zatvoren u prostorijama mjesne zajednice, ali je utvrdio i kako navedeni optuženik ne snosi odgovornost što je Slavko Hajduk kasnije bio ubijen. U odnosu na opt. Zdenka Magoča i opt. Janka Ljikara, prvostupanjski sud je posebno cijenio činjenicu da su navedeni optuženici kao vozači doprinijeli (premda ne bitno) likvidaciji obitelji Holik. U odnosu na opt. Joakima Bučka, prvostupanjski sud je posebno kao olakotno cijenio njegov znatan doprinos u otkrivanju neposrednih počinitelja likvidacije Julijana, Mihaela i Veronike Holik. U odnosu na opt. Petra Lendera i opt. Jovu Cicu sud je, kao otegotno, cijenio visoki stupanj njihove krivnje, pobude zbog kojih je ubijena obitelj Holik te izraženu upornost i surovost.

Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao drugostupanjski sud, suprotno žalbenim navodima nalazi da je prvostupanjski sud utvrdio i ispravno cijenio okolnosti relevantne za zakonitu odluku o vrsti i mjeri kazne.

Vodeći računa o općim pravilima izbora vrste i mjere kazne te o svrsi kažnjavanja, kaznama zatvora i to opt. Zdravku Simiću i opt. Joakimu Bučku u trajanju 4 godine, opt. Zdenku Magoču i opt. Janku Ljickaru u trajanju 4 godine i 6 mjeseci, opt. Jugoslavu Mišljenoviću, opt. Milanu Stankoviću, opt. Dušanu Stankoviću, opt. Mirku Ždinjaku, opt. Draganu Ćiriću i opt. Đuri Krošnjaru u trajanju 6 godina, te opt. Petru Lenderu i opt. Jovi Cici u trajanju 15 godina, izraziti će se jasna društvena osuda zbog počinjenog kaznenog djela, utjecati na počinitelje da ubuduće ne čine kaznena djela, ali i utjecati i na sve ostale da ne čine kaznena djela, kao i na svijest građana o pogibeljnosti kaznenog djela.

Drugostupanjski sud ispituje presudu u onom dijelu u kojem se pobija žalbom i iz osnova iz kojih se pobija.

Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao drugostupanjski sud, ispitujući pobijanu presudu po službenoj dužnosti u skladu s čl. 379. st. 1. toč. 1. i 2. ZKP-a, nije našao da bi bila

ostvarena ni bitna povreda odredaba kaznenog postupka niti povreda kaznenog zakona na štetu optuženika, na koje povrede drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti.

Stoga je, primjenom čl. 387. ZKP-a, trebalo odlučiti kao u izreci ove presude.

U Zagrebu, 17. studenog 2009.

Zapisničar:
Ivona Horvatić, v.r.

Predsjednica vijeća:
Ana Garačić, v.r.

Suglasnost ovog prijepisa s izvornikom ovjerava
Voditelj pisarnice za prijem i otpremu:

Štefica Klepac

